ਇੰਡੈਕਸ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ, ਹਸਪਤਾਲ ਅਤੇ
ਇੱਕ ਖੋਜ ਕੇਂਦਰ

v.

ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ।

(2021 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 867)
03 ਫਰਵਰੀ, 2021

[ਐਲ. ਨਾਗੇਸ਼ਵਰ ਰਾਓ ਅਤੇ ਇੰਦਰਾ ਬੈਨਰਜੀ, ਜੇ.ਜੇ.)

ਸਿੱਖਿਆ/ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ:

ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਮੈਡੀਕਲ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾਖਲਾ ਨਿਯਮ, 2018 – ਆਰ ਐਂਡ ਏ
12 (8) (ਏ) - ਕਾਊਂਸਲਿੰਗ ਦੇ ਆਖਰੀ ਗੇੜ (ਐਮਓਪੀ ਅੱਪ ਰਾਊਂਡ) ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਅਲਾਟਮੈਂਟ- ਆਰ.12 (8) (ਏ) ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੋਪ-ਅੱਪ ਰਾਊਂਡ ਵਿੱਚ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਦਾਖਲਾ ਨਾ ਲੈਣ ਜਾਂ ਦਾਖਲਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਸਤੀਫਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਖਾਲੀ ਸੀਟਾਂ ਨੂੰ ਕਾਲਜ ਪੱਧਰੀ ਕਾਊਂਸਲਿੰਗ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ - ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵੈਧਤਾ - ਆਰ.12 (8) (ਏ) ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸੀ ਕਿ ਮੈਡੀਕਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਘੱਟ ਮੈਰੀਟੋਰੀਅਸ ਉਮੀਦਵਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ
ਬਿਹਤਰ ਕਾਲਜ / ਵਿਸ਼ੇ - ਆਰ 12 (8) (ਬੀ) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਹ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਜੋ ਮੋਪ-ਅੱਪ ਰਾਊਂਡ ਰਾਹੀਂ ਸੀਟ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਅਗਲੇ ਗੇੜ ਲਈ ਅਯੋਗ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ - ਉਹ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ
ਮੈਡੀਕਲ/ਡੈਂਟਲ ਕਾਲਜ - ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੀਟਾਂ ਨੂੰ ਭਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਚੁੱਕਿਆ ਗਿਆ ਉਪਾਅ ਜੋ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਮੋਪ-ਅੱਪ ਰਾਊਂਡ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਖਾਲੀ ਹੋਈਆਂ ਸਨ, ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਪਾਬੰਦੀ ਹੈ - ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਦਾਖਲਾ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਜੋ ਕਿ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਦੇ ਕਲਾ ਅਧੀਨ ਕਿੱਤੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਹੈ।
19 (1) (ਜੀ) ਨੂੰ ਆਰ.12 (8) (ਏ) ਦੁਆਰਾ ਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਹੈ
ਮੈਡੀਕਲ ਕੋਰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀਆਂ ਸੀਟਾਂ - ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸੀਟਾਂ ਖਾਲੀ ਰੱਖਣ ਨਾਲ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਵਿੱਤੀ ਨੁਕਸਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਬਰਬਾਦੀ ਵੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ - ਇਹ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਹੈ - ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਨੀਤੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਨੂੰ ਸਾਰੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਭਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਾ ਦੇਣਾ
12 (8) (ਏ) ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ - ਸ਼ਾਮਲ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਖਾਲੀ ਪਈਆਂ ਸੀਟਾਂ ਦਾ ਵਰਗੀਕਰਨ ਸਮਝਣਯੋਗ ਅੰਤਰ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਸਦਾ ਉਸ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਕੋਈ ਤਰਕਸੰਗਤ ਸੰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ

ਏ ਆਰ 12 (8) (ਏ) - ਅਨੁਪਾਤ ਦੀ ਪਰਖ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਨਿਯਮ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਈ ਗਈ ਪਾਬੰਦੀ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਹੈ - ਇਸ ਲਈ, ਆਰ.12 (8)(ਏ) ਆਰਟੀਕਲ 14 ਅਤੇ 19 (1) (ਜੀ) - ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ - ਆਰਟਸ 14 ਅਤੇ 19 (1) (ਜੀ) ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ.

ਡਾਰ-ਉਸ-ਸਲੈਮ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨਲ ਟਰੱਸਟ ਅਤੇ ਹੋਰ। v. ਮੈਡੀਕਲ ਕੌਂਸਲ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ. (2017) 8 ਐਸਸੀਸੀ 627; ਟੀ.ਐਮ.ਏ. ਪਾਈ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਹੋਰ। v. ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ। (2002) 8 ਐਸਸੀਸੀ 481 : [2002] 3 ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 587; ਰਾਜ ਟੀ.ਐਨ. ਅਤੇ ਐਨ.ਆਰ. ਵੀ. ਪੀ. ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾਮੂਰਤੀ ਅਤੇ ਹੋਰ। (2006) 4 ਐਸਸੀਸੀ 517: [2006] 3 ਐਸਸੀਆਰ 396; ਕੇਰਲ ਸਟੇਟ ਬੇਵਰੇਜਜ਼ (ਐਮ ਐਂਡ ਐਮ) ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਪੀਪੀ ਸੁਰੇਸ਼ (2019) 9 ਐਸਸੀਸੀ 710; ਓਮ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ। ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ (2001) 2 ਐਸਸੀਸੀ 386 : [2000] 4 ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 693; ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕੇਂਦਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ ਬਨਾਮ ਕੋਇੰਬਟੂਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕੇਂਦਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਅਤੇ ਹੋਰ (2007) 4 ਐਸਸੀਸੀ 669; ਆਧੁਨਿਕ ਡੈਂਟਲ ਕਾਲਜ ਅਤੇ ਰਿਸਰਚ ਸੈਂਟਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ (2016) 7 ਐਸਸੀਸੀ 353: [2016] 3 ਐਸਸੀਆਰ 579; ਐਮ.ਆਰ.ਐਫ. ਲਿਮਟਿਡ ਵੀ. ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਕੇਰਲ ਸਰਕਾਰ (1998) 8 ਐਸਸੀਸੀ 227 : [1998] 2 ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 632 - ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

ਆਰ. ਵੀ. ਓਕਸ (1986) 1 ਐਸਸੀਆਰ 103 (.) - ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

ਅਹਾਰੋਨ ਬਰਾਕ ਦੁਆਰਾ ਅਨੁਪਾਤਅਤੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਸੰਤੁਲਨ, 4 ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਨੈਤਿਕਤਾ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ, 1 - ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

<u>ਕੇਸ ਲਾਅ ਰੈਫਰੈਂਸ</u>

(2017) 8 ਐਸਸੀਸੀ 627	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ	ਪੈਰਾ 10
[2002] 3 ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 587	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ	ਪੈਰਾ 12
[2006] 3 396	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ	ਪੈਰਾ 15
(2019) 9 ਐਸਸੀਸੀ 710	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ	ਪੈਰਾ 16
[2000] 4 ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 693	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ	ਪੈਰਾ 17
(2007) 4 ਐਸਸੀਸੀ 669	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ	ਪੈਰਾ 17
[2016] 3 579	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ	ਪੈਰਾ 20
[1998] 2 ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 632	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ	ਪੈਰਾ 20

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 867
2021 ਦਾ।

2020 ਦੇ ਡਬਲਯੂਪੀ ਨੰਬਰ 14274 ਵਿੱਚ ਇੰਦੌਰ ਵਿਖੇ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 15.12.2020 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ।

ਨਾਲ

2021 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 868 ਅਤੇ 869

ਨੀਰਜ ਕਿਸ਼ਨ ਕੌਲ, ਸਰ ਏਡੀਵੀ, ਸਿਧਾਰਥ ਆਰ ਗੁਪਤਾ, ਨਿਸ਼ਿਤ ਅਗਰਵਾਲ, ਮਨੂ ਮਹੇਸ਼ਵਰੀ, ਹਰਸ਼ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਐਮਐਸ ਨਮੀਸ਼ਾ ਚੱਢਾ, ਏਡੀਵੀਐਸ। ਬਿਨੈਕਾਰ ਲਈ।

ਸੌਰਭ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਏਏਜੀ, ਸੰਨੀ ਚੌਧਰੀ, ਅਮਲਪੁਸ਼ਪ ਸ਼ਰੋਤੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ। ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਸੀ.

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ:

ਆਰਡਰ

ਛੁੱਟੀ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ ਲਈ ਗਈ।

ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਾਂ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਸਮੂਹ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਸੀ ਅਤੇ 03.02.2021 ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਸੀ:

"ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਸੀਂ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ
ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਚਿਕਿਤਸਾ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਨਿਯਮ, 2018 ਦੇ ਨਿਯਮ 12 (8) (ਏ) ਨੂੰ ਧਾਰਾ 14 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।
ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ[ਸੋਧੋ]

ਅਸੀਂ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਕਾਲਜ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸਾਲ 2020-21 ਲਈ ਮੋਪ-ਅੱਪ ਰਾਊਂਡ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੇ ਸਾਲ ਦੇ ਐਮਬੀਬੀਐਸ ਕੋਰਸ ਦੀਆਂ 7 ਖਾਲੀ ਸੀਟਾਂ ਨੂੰ ਭਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰੇ।
ਅੱਜ ਤੋਂ 7 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ।

ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨ।

03.02.2021 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ:-

ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ-ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜਾਂ ਨੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ
ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੰਦੌਰ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਜੀ
ਦਾਖਲਾ ਨਿਯਮਾਂ (ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਚਿਕਿਤਸਾ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਨਿਯਮ), 2018 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 'ਨਿਯਮ') ਦੇ ਨਿਯਮ 12 ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ 8 (ਏ) ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵੈਧਤਾ। ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਦੁਖੀ,
ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹਨ।

4. ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਨਿਜੀ ਵਿਆਵਸਾਇਕ (ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਾ ਵਿਨੀਯਮਨ ਅਤੇ ਸ਼ੁਲਕ ਕਾ ਨਿਰਧਾਰਨ) ਅਧਿਨਿਆਮ, 2007 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 'ਐਕਟ') ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਗੈਰ-ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਬੀਲਿਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪੱਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਦਾਖਲੇ ਦੇ ਨਿਯਮ, ਫੀਸ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸੀਟਾਂ ਰਾਖਵੇਂ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਮਾਮਲੇ। ਨਿੱਜੀ ਗੈਰ-ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਐਕਟ ਦੇ ਅਧਿਆਇ ਵਿੱਚ। ਕਿਸੇ ਨਿੱਜੀ ਗੈਰ-ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿੱਚ ਹਰ ਦਾਖਲਾ
ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾ ਕੇਵਲ ਐਕਟ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਬਣਾਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਦਾਖਲਾ ਅਤੇ ਫੀਸ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ
ਦਾਖਲਾ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਲਈ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਤੋਂ ਵਸੂਲੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਫੀਸ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ।

5. ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 12 ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਨਿਯਮ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਨਿਯਮ 10 ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ
ਦਾਖਲੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕਾਉਂਸਲਿੰਗ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਗੇੜ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਕਾਉਂਸਲਿੰਗ ਦੇ ਦੂਜੇ ਗੇੜ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਨਿਯਮ 11 ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਆਖਰੀ ਗੇੜ (ਮੋਪ-ਅੱਪ ਰਾਉਂਡ) ਵਿੱਚ ਨਿਯਮ 12 ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਦਾਖਲੇ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ
ਕਾਉਂਸਲਿੰਗ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਗੇੜ ਦੇ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਿਯਮ ੧੩ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧਾਂ 19.06.2019 ਨੂੰ ਨੋਟੀਫਾਈ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਸੰਬੰਧਿਤ
ਸੋਧ ਜੋ ਇਹਨਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ
ਨਿਯਮ 12 (8) (ਏ) ਜੋ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ: -

(8) (ਏ) ਐਮਓਪੀ-ਯੂਪੀ ਗੇੜ ਤੋਂ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਦਾਖਲਾ ਨਾ ਲੈਣ ਜਾਂ ਦਾਖਲ ਸੀਟ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਖਾਲੀ ਸੀਟਾਂ ਨੂੰ ਕਾਲਜ ਪੱਧਰੀ ਕਾਉਂਸਲਿੰਗ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ
(ਸੀ.ਐਲ.ਸੀ.) ਐਮ.ਓ.ਪੀ.-ਯੂਪੀ ਗੇੜ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।"

ਇੰਡੈਕਸ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ, ਹਸਪਤਾਲ ਅਤੇ ਰਿਸਰਚ ਸੈਂਟਰ ਅਤੇ ਆਰੂਸ਼ੀ ਮਹੰਤ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਨਿਯਮ 12 ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।
(8) (ਏ) ਨੂੰ ਧਾਰਾ 14 ਅਤੇ 19 (1) (ਜੀ) ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੱਸਦਿਆਂ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ, ਇੰਦੌਰ ਵਿਖੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ
15.12.2020 ਦੇ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ। ਇੰਡੈਕਸ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ, ਹਸਪਤਾਲ ਅਤੇ
ਖੋਜ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੇ ਐਸਐਲਪੀ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ
(ਸੀ) ਨੰਬਰ 179, 2021, 15.12.2020 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਾ ਹੈ।
ਐਲ.ਐਨ. ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ, ਹਸਪਤਾਲ ਅਤੇ ਖੋਜ ਕੇਂਦਰ ਨੇ ਵੀ ਐਸਐਲਪੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਮੰਗ ਕੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।
ਪੀਪਲਜ਼ ਕਾਲਜ ਆਫ ਮੈਡੀਕਲ ਸਾਇੰਸਜ਼ ਐਂਡ ਰਿਸਰਚ ਸੈਂਟਰ ਨੇ ਰਿੱਟ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ

ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮ 12 (8) (ਏ) ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ 'ਤੇ ਵੀ ਸਵਾਲ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਮੈਡੀਕਲ ਸਿੱਖਿਆ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਦੇ
ਸਾਹਮਣੇ ਉਚਿਤ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਪੀਪਲਜ਼ ਕਾਲਜ ਆਫ ਮੈਡੀਕਲ ਸਾਇੰਸਜ਼ ਐਂਡ ਰਿਸਰਚ ਸੈਂਟਰ
ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ
ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ 13.01.2021 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਜੋ ਨੁਕਤਾ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਉਹ ਨਿਯਮ 12 (8)
(ਏ) ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਉਹ
ਇਕੱਠੇ ਸੁਣਿਆ ਗਿਆ।

ਅਸੀਂ ਸ਼੍ਰੀ ਨੀਰਜ ਕਿਸ਼ਨ ਕੌਲ, ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਸ਼੍ਰੀ ਸਿਧਾਰਥ ਆਰ ਗੁਪਤਾ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਲਪੁਸ਼ਪ ਸ਼ਰੋਤੀ,
ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ, ਸ਼੍ਰੀ ਸੌਰਭ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਧੀਕ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਹੈ
ਸ਼੍ਰੀ ਸੰਨੀ ਚੌਧਰੀ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਲਈ,
ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਵਕਾਲਤ ਕਰੋ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਨਿਯਮ 12 (8) (ਏ) ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ
ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਅਪਮਾਨ ਹੈ ਜੋ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 (1) (ਜੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੈ।
ਮੈਡੀਕਲ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਪਈਆਂ ਸੀਟਾਂ ਨੂੰ ਭਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣਾ
ਮੋਪ-ਅੱਪ ਰਾਊਂਡ ਵਿੱਚ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਦਾਖਲਾ ਨਾ ਲੈਣ ਜਾਂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ
ਦਾਖਲਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਸਤੀਫਾ ਸੌਂਪਣਾ ਇੱਕ ਅਣਉਚਿਤ ਪਾਬੰਦੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ
ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਖਲੇ ਸਾਂਝੇ ਕਾਊਂਸਲਿੰਗ ਪੂਲ ਤੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਹਨ।
ਕਾਊਂਸਲਿੰਗ ਦੇ ਦੋ ਗੇੜਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਖਾਲੀ ਸੀਟਾਂ ਲਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ
ਮੋਪ-ਅੱਪ ਰਾਊਂਡ ਵਿੱਚ ਉੱਪਰ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਜੋ ਮੋਪ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਭਰੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ-
ਅੱਪ ਰਾਊਂਡ ਨੂੰ ਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਲਜ ਪੱਧਰੀ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਰਾਹੀਂ ਭਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
13. ਅੱਗੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਵਸਤੂ ਜਿਸ ਨਾਲ ਨਿਯਮ 12
(8) (ਏ) ਦਾਖਲਾ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਹੇਰਾਫੇਰੀ ਤੋਂ ਬਚਣ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਮੈਰੀਟੋਰੀਅਸ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ
ਸੀਟਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਅਪਣਾਏ ਗਏ ਉਪਾਵਾਂ ਦਾ ਇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਇਤਰਾਜ਼, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਨਿਯਮ 12 (8) (ਏ) ਧਾਰਾ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਨਿਯਮ 12 (8) (ਏ) ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕੁਝ
ਸੀਟਾਂ ਖਾਲੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ
ਇਹ ਨਾ ਸਿਰਫ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਬਰਬਾਦੀ ਹੈ ਬਲਕਿ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਵਿੱਤੀ ਬੋਝ ਵੀ ਹੈ।

ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਨੇ ਇਸ ਦਾ ਬਚਾਅ ਕੀਤਾ
ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ। ਰਾਜ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਨਿਯਮ 12 ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ 8 ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ
ਗਿਆ ਹੈ।
ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਘੱਟ ਮੈਰਿਟ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਪਈਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਵਿੱਚ ਬਿਹਤਰ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ
ਦਾਖਲਾ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜੋ ਮੋਪ-ਅੱਪ ਰਾਊਂਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਸ਼ਾਮਲ ਨਾ ਹੋਣ ਜਾਂ ਅਸਤੀਫੇ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ
ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਨਿਯਮ 12 (8) ਸੀ

ਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਹੇਰਾਫੇਰੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਵੀ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਘੱਟ ਯੋਗ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਕਰਕੇ ਸੀਟਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕ ਰਹੇ ਸਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਦੀ ਸਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ, ਨਿਯਮ 12 (8) ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਘੱਟ ਮੈਰੀਟੋਰੀਅਸ ਉਮੀਦਵਾਰ ਉੱਚ ਮੈਰਿਟ ਵਾਲੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਨਾ ਕਰਨ।

ਰਾਜ ਨੇ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ 2017 ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 8097 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ
ਦਾਖਲਾ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਹੇਰਾਫੇਰੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ
ਅਤੇ ਮੋਪ-ਅੱਪ ਰਾਊਂਡ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਮੈਰੀਟੋਰੀਅਸ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਈਮ ਪੋਸਟ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਸੀਟਾਂ ਭਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾਵੇ। ਸੱਤ ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੀਟਾਂ ਵਜੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜੋ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਮੋਪ-ਅਪ ਗੇੜ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਕਾਰਨ ਖਾਲੀ ਹੋ ਗਈਆਂ ਸਨ।

ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਪਰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸੀਟਾਂ ਕਾਲਜ ਪੱਧਰ ਦੀ ਕਾਊਂਸਲਿੰਗ ਲਈ ਅਲਾਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਨਿੱਜੀ ਗੈਰ-ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਮੈਡੀਕਲ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਆਯੋਜਿਤ ਸਾਂਝੀ ਕਾਊਂਸਲਿੰਗ ਰਾਹੀਂ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਦੇ ਦੋ ਗੇੜ ਹਨ
ਨਿਯਮ 10 ਅਤੇ 11 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਨੁਸਾਰ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪਹਿਲੇ ਗੇੜ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਯੋਗ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਗੇੜ ਵਿੱਚ ਅਪਗ੍ਰੇਡ ਕਰਨ ਜਾਂ ਬਦਲਣ ਦਾ ਵਿਕਲਪ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲੇ ਗੇੜ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਸੀ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਿਹਤਰ ਦੀ ਭਾਲ ਕੀਤੀ ਹੈ
ਨਿਯਮ ੧੦ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਕਲਪ ਨੂੰ ਕਾਊਂਸਲਿੰਗ ਦੇ ਦੂਜੇ ਗੇੜ ਵਿੱਚ ਵੀ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਨਿਯਮ ੧੧ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਨਿਯਮ 11 (7)
ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਊਂਸਲਿੰਗ ਦੇ ਦੂਜੇ ਗੇੜ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਅੰਤਿਮ ਹੈ ਅਤੇ
ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਚੋਣ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਨਿਯਮ 12 (2) ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਾਊਂਸਲਿੰਗ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਗੇੜਾਂ ਵਿੱਚ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਆਰਡਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਉਹ ਆਖਰੀ ਗੇੜ (ਮੋਪ-ਅੱਪ ਰਾਊਂਡ) ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ। ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ
ਆਖਰੀ ਗੇੜ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਨਿਯਮ ੧੦ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਆਖਰੀ ਗੇੜ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਵਿਕਲਪ ਚੁਣਨ ਦਾ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਜੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਕਾਊਂਸਲਿੰਗ ਦੇ ਆਖਰੀ ਗੇੜ ਵਿੱਚ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਆਰਡਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਾਖਲਾ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਨਿਯਮ 12 (2) ਤਹਿਤ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ 2 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਆਪਣੇ ਆਪ ਜ਼ਬਤ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।

10. ਸ੍ਰੀ ਸਾਕੇਤ ਬਾਂਸਲ ਨੇ 2017 ਦੀ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 8079 ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਪੋਸਟ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਮੈਡੀਕਲ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਬਿਹਤਰ ਵਿਸ਼ੇ/ਸੀਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਘੱਟ ਹੋਣਹਾਰ ਉਮੀਦਵਾਰ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਨਾਲ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਉਸਨੇ ਪੋਸਟ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਕਾਊਂਸਲਿੰਗ ਦੇ ਦੂਜੇ ਗੇੜ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇ ਦੀ ਆਪਣੀ ਚੌਥੀ ਪਸੰਦ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ। ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਉਸ ਨੂੰ ਮੋਪ-ਅੱਪ ਰਾਊਂਡ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਉਸ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਪਸੰਦ ਮੋਪ-ਅੱਪ ਰਾਊਂਡ ਏ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਆਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਘੱਟ ਮੈਰੀਟੋਰੀਅਸ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੁਆਰਾ ਭਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ
ਇਹ ਕਿ ਕੁਝ ਉਮੀਦਵਾਰ ਸੀਟਾਂ ਨੂੰ ਬਲਾਕ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਹੇਰਾਫੇਰੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ ਜਿਸ ਨਾਲ ਘੱਟ ਹੋਣਹਾਰ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਾਊਂਸਲਿੰਗ ਦੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਗੇੜਾਂ ਵਿੱਚ ਬਿਹਤਰ ਵਿਸ਼ਾ / ਕਾਲਜ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।
ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 24.04.2019 ਦੇ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਬੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਆਪਣੀ ਨਾਰਾਜ਼ਗੀ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤੀ
ਮੈਡੀਕਲ ਕੋਰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਵਿੱਚ ਹੇਰਾਫੇਰੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਸੀ
ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਚਿੰਤਤ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਦਾਰ-ਉਸ-ਸਲੈਮ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨਲ ਟਰੱਸਟ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. ਬਨਾਮ ਮੈਡੀਕਲ ਕੌਂਸਲ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰਦੇਸ਼।[1], ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ
ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤਾ ਕਿ

ਸੀ ਉਹ ਉਮੀਦਵਾਰ ਜੋ ਸੀਟਾਂ ਨੂੰ ਬਲਾਕ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਅਕਾਦਮਿਕ ਸਾਲ ਲਈ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਲਜ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਦੇ ਦੰਡਾਤਮਕ ਨਤੀਜੇ ਭੁਗਤਣੇ ਪੈਣਗੇ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਮੋਪ-ਅੱਪ ਰਾਊਂਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਾਖਲੇ ਸਿਰਫ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਹਨ ਜੋ
ਕਾਊਂਸਲਿੰਗ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਖਾਲੀ ਪਈਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਖਾਲੀ ਰਹਿ ਗਏ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਾਖਲਾ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਨਿਯਮ 12 (8) (ਏ) ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਮੋਪ-ਅੱਪ ਰਾਊਂਡ ਵਿੱਚ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਦਾਖਲਾ ਨਾ ਲੈਣ ਜਾਂ ਦਾਖਲਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਸਤੀਫਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਖਾਲੀ ਸੀਟਾਂ ਨੂੰ ਕਾਲਜ ਪੱਧਰੀ ਕਾਊਂਸਲਿੰਗ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
ਨਿਯਮ 12 (8) (ਬੀ) ਇਨ੍ਹਾਂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਠਹਿਰਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੋਪ-ਅਪ ਰਾਊਂਡ ਵਿੱਚ ਸੀਟਾਂ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਦਾਖਲਾ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦੇ ਜਾਂ ਅਸਤੀਫਾ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ। ਉਹ ਹੋਣਗੇ
ਆਟੋਮੈਟਿਕਲੀ ਅਯੋਗ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਪੋਰਟਲ ਅਤੇ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਦੀ ਵੈੱਬਸਾਈਟ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਹ ਸੂਚੀ ਹੋਰ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਆਫ ਮੈਡੀਕਲ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ, ਮੈਡੀਕਲ ਕੌਂਸਲ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, ਡੈਂਟਲ ਕੌਂਸਲ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਡੀਜੀਐਚਐਸ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਜਾਵੇਗੀ।
ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ, ਅਜਿਹੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮੈਡੀਕਲ ਜਾਂ ਡੈਂਟਲ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਨਾ ਦੇਣ ਲਈ।

ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਿੱਤੇ ਵਜੋਂ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 (1) (ਜੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੈ। ਇਹ ਟੀ.ਐਮ.ਏ. ਪਾਈ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਓ.ਆਰਜ਼ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ।
ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ।[2]. ਸੱਜੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ:
ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਦਾਖਲਾ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ।

ਵਾਜਬ ਫੀਸ ਢਾਂਚਾ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ।

---

[1] (2017) 8 ਐਸਸੀਸੀ 627

[2] (2002) 8 ਐਸਸੀਸੀ 481

() ਸਟਾਫ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ।

() ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਜੇ ਕਿਸੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਵੱਲੋਂ ਡਿਊਟੀ ਵਿੱਚ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ।
ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਟੀ.ਐਮ.ਏ. ਪਾਈ ਵਿੱਚ
ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਹੋਰ। v. ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ। (ਸੁਪਰਾ) ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ:

ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ 'ਤੇ ਆਉਂਦੇ ਹਾਂ ਜੋ ਨਿੱਜੀ ਗੈਰ-ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਬਣਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਇੱਕੋ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਅਧਿਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਅਣਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ
ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੋਵਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨਾ। ਇਹ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗੈਰ-ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਖੁਦਮੁਖਤਿਆਰੀ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ, ਉਸੇ ਸਮੇਂ, ਉਹ ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਛੱਡਦੀਆਂ ਜਾਂ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ
ਯੋਗਤਾ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਜਾਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੋਵੇਗਾ
ਸਰਕਾਰ, ਮਾਨਤਾ ਦਿੰਦੇ ਸਮੇਂ, ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਗੈਰ-ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਮੈਰਿਟ-ਅਧਾਰਤ ਚੋਣ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਨਾਲ ਹੀ, ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨੂੰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਦਾਖਲਾ ਦੇਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਵਿਵੇਕ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।
ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਦੁਆਰਾ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਸੀਟਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਰਾਖਵਾਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਹੈ
ਆਪਣੇ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਰਾਜ / ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੁਆਰਾ ਆਯੋਜਿਤ ਸਾਂਝੇ ਦਾਖਲਾ ਟੈਸਟ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਸਬੰਧਤ ਕਾਲਜ ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਬਾਕੀ ਸੀਟਾਂ ਰਾਜ ਏਜੰਸੀ ਦੁਆਰਾ ਕਾਊਂਸਲਿੰਗ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਭਰੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਇਤਫਾਕ ਨਾਲ ਧਿਆਨ ਰੱਖੇਗਾ
ਸਮਾਜ ਦੇ ਗਰੀਬ ਅਤੇ ਪੱਛੜੇ ਵਰਗ। ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼
ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਨਕ ਲੋੜਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਗੈਰ-ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਗੈਰ-ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਕਾਲਜਾਂ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਹੀ ਸਿਧਾਂਤ ਹੋਰਨਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ
ਗੈਰ-ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਪਰ ਗੈਰ-ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਗ੍ਰੈਜੂਏਸ਼ਨ ਅਤੇ ਪੋਸਟ ਗ੍ਰੈਜੂਏਸ਼ਨ, ਗੈਰ-ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਕਾਲਜ ਜਾਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ।

ਐਕਟ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਕੋ ਇਕ ਵਿਵਾਦ ਜੋ ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਹੈ ਵੈਧਤਾ
ਨਿਯਮ 12 (8) (ਏ) ਜੋ 19.06.2019 ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦਾ ਉਦੇਸ਼

ਨਿਯਮ 12 (8) (ਏ) ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਡੀਕਲ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਦਾਖਲੇ ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਏ ਹੋਣ ਅਤੇ ਘੱਟ ਮੈਰਿਟ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਦਾਖਲਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾਵੇ
ਬਿਹਤਰ ਕਾਲਜਾਂ ਲਈ। ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਭਲਾਈ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਵੱਲੋਂ 11.04.2018 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਨੋਟਿਸ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ
ਮਿਤੀ 24.04.2019. ਇਹ ਪੱਤਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਇੱਕ ਸਮੂਹ ਦੀ ਸਰਗਰਮ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਦੂਜੇ ਬੀ ਵਿੱਚ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਕੋਟੇ ਦੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕ ਰਹੇ ਸਨ
ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਵਿੱਤੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਲਈ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਦਾ ਦੌਰ। ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਮਿਆਦ ਦੌਰਾਨ ਲਗਭਗ 1,000 ਪਛਾਣੇ ਗਏ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪਹਿਲੇ ਗੇੜ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੋਏ। ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਦੂਜੇ ਗੇੜ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਲੈ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਲੋਕਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਸਖਤ ਦੰਡਾਤਮਕ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਹੈ। ਇਸ ਖਤਰੇ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਤਾਰੀਖ਼ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ
09.05.2017 ਨੂੰ ਦਾਰ-ਉਸ-ਸਲੈਮ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨਲ ਟਰੱਸਟ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ. 5. ਮੈਡੀਕਲ ਕੌਂਸਲ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ. (ਸੁਪਰਾ), ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਕੋਟੇ ਦੀਆਂ ਸੀਟਾਂ 'ਤੇ ਦਾਖਲਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਕਾਊਂਸਲਿੰਗ ਦੇ ਦੂਜੇ ਗੇੜ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੀਟਾਂ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਹੈ। ਕਾਊਂਸਲਿੰਗ ਦੇ ਆਖਰੀ ਗੇੜ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਾਰੀਆਂ ਖਾਲੀ ਸੀਟਾਂ ਸਨ
ਡੀ ਵਿੱਚ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਗਈ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚੋਂ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਦਸ ਗੁਣਾ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚੋਂ ਭਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਸਾਰੇ ਭਟਕ ਜਾਂਦੇ ਹਨ
ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਭਰੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸੀਟਾਂ ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਣਾ ਧਾਰਾ 19 (1) (ਜੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਆਪਣੇ ਕਿੱਤੇ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਪਾਬੰਦੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ।
ਕੁਰੈਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ। ਮੰਨ ਕੇ ਵੀ ਨਿਯਮ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਇਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਘੱਟ ਮੈਰੀਟੋਰੀਅਸ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਈ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਨਾ ਮਿਲੇ
ਕਾਲਜ, ਸੀਟਾਂ ਖਾਲੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਉਪਾਅ
ਗੈਰ-ਅਨੁਕੂਲ ਹੈ।

ਇਹ ਅਦਾਲਤ, ਟੀ.ਐਨ. ਅਤੇ ਐਨ.ਆਰ. ਵੀ. ਪੀ. ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾਮੂਰਤੀ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਹੈ।[3] ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਅਧੀਨ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ
ਆਧਾਰ:

ਸਬ-ਆਰਡੀਨੇਟ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵਿਧਾਨਕ ਯੋਗਤਾ ਦੀ ਘਾਟ।

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਤਹਿਤ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ।

ਉਸ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਸਮਰੱਥ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰਨਾ
ਐਕਟ।

[3] (2006) 4 ਐਸਸੀਸੀ 517

ਈ) ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ, ਅਰਥਾਤ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ।

) ਸਪੱਸ਼ਟ ਮਨਮਾਨੀ/ਗੈਰ-ਵਾਜਬਤਾ (ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਜਿੱਥੇ ਅਦਾਲਤ ਇਹ ਕਹਿ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਕਦੇ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ)।

ਇਹ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ ਢੁਕਵਾਂ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕੋਈ ਅਧੀਨ ਕਾਨੂੰਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਨੁਪਾਤ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਹ
ਕੇਰਲ ਸਟੇਟ ਬੇਵਰੇਜਜ਼ (ਐਮ ਐਂਡ ਐਮ) ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ। ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਪੀ.ਪੀ. ਸੁਰੇਸ਼4
ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ: -

. ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਅਤੇ ਅਨੁਪਾਤ

26. 7-8-2004 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਣ ਦੇ ਮੌਕੇ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ
ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 14, 19 ਅਤੇ 21 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੈ। ਸਿਵਲ ਸਰਵਿਸ ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਦੀ ਕੌਂਸਲ ਵਿੱਚ ਲਾਰਡ ਡਿਪਲਾਕ ਬਨਾਮ ਸਿਵਲ ਸੇਵਾ ਮੰਤਰੀ [ਸਿਵਲ ਸਰਵਿਸ ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਦੀ ਕੌਂਸਲ ਬਨਾਮ ਸਿਵਲ ਸੇਵਾ ਮੰਤਰੀ, 1985]
374 : (1984) 3 1174 : (1984) 3 ਆਲ 935 ()] ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ
ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ "ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀਤਾ", "ਤਰਕਹੀਣਤਾ" ਅਤੇ "ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਅਣਉਚਿਤਤਾ" ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਾਏ ਸੀ ਕਿ "ਅਨੁਪਾਤ" ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਸਮੀਖਿਆ ਦਾ ਇੱਕ ਵਾਧੂ ਆਧਾਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ
ਵੈਡਨਸਬਰੀ [ਐਸੋਸੀਏਟਿਡ ਪ੍ਰੋਵਿੰਸ਼ੀਅਲ ਪਿਕਚਰ ਹਾਊਸਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ. ਬਨਾਮ ਵੇਡਸਬਰੀ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ, (1948) 1 ਕੇਬੀ 223 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਫੈਸਲਾ
()] ਸਿਧਾਂਤ ਕੇਵਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਿਤ ਹਨ ਜੋ ਤਰਕ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਨੈਤਿਕ ਮਿਆਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਸਮਝਦਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਈ ਆਪਣਾ ਮਨ ਲਗਾਇਆ ਸੀ, ਇਸ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦਾ ਸੀ.

17. ਓਮ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ। v. ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ 5, ਇਹ ਅਦਾਲਤ
ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਅਨੁਪਾਤ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ੧੯੫੦ ਤੋਂ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨਕ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਧਾਰਾ 19 (2) ਤੋਂ 19 (6) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੁਣੌਤੀ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਨੁਪਾਤ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਪਰਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕੀ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਹਨ
ਵਾਜਬ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਉਚਿਤ ਸੰਤੁਲਨ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਆਰਟੀਕਲ 19 ਦੇ ਤਹਿਤ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਇਜਾਜ਼ਤ ਯੋਗ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ
(2) ਤੋਂ 19 (6). ਜਦੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਗੈਰ-ਅਨੁਕੂਲ ਹਨ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਸੰਚਾਲਨ ਕਰਦੀ ਹੈ

---

[4] (2019) 9 ਐਸਸੀਸੀ 710

[5] (2001) 2 386

ਇੱਕ ਮੁੱਢਲੀ ਸਮੀਖਿਆ ਜਿੱਥੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਏ
ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰ। ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਟੈਸਟ ਅਤੇ ਲੋੜ ਟੈਸਟ ਨੂੰ ਸੰਤੁਲਿਤ ਕਰਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। "ਸੰਤੁਲਨ ਟੈਸਟ" ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ
ਜ਼ੁਰਮਾਨੇ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਜਾਂ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਸੰਤੁਲਨ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਜਦੋਂ
ਕਿ, "ਲੋੜ ਟੈਸਟ"
ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਅਧੀਨ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨੂੰ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਵਿਕਲਪ ਵਜੋਂ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ।

ਅਹਾਰੇਨ ਬਰਾਕ 7 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਆਪਕ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਅਨੁਪਾਤ ਦੋ ਮੁੱਖ ਭਾਗਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ। ਪਹਿਲਾ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ
ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਸੀਮਾ "ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ" ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ; ਦੂਜਾ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਹੈ, ਜੋ ਅਨੁਪਾਤ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ
ਦੁਆਰਾ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਬਕਾਇਦਾ ਸਮਝ। ਇਸ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨਾਲ ਹੈ ਜੋ ਸੀਮਾ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ
ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰ। ਦੋ ਮੁੱਖ ਨਿਆਂਕਾਰੀ ਸ਼ਰਤਾਂ ਹਨ: ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਟੀਚਾ ਅਤੇ ਅਨੁਪਾਤ ਸਾਧਨ. ਇੱਕ
ਉਚਿਤ ਟੀਚਾ ਇੱਕ ਸੀਮਾ ਲੋੜ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਟੀਚੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੇ ਗਏ
ਸਾਧਨਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ। ਕੋਈ ਟੀਚਾ ਉਚਿਤ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਸਾਧਨ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਅਨੁਪਾਤ

ਸਾਧਨਾਂ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਸੈਕੰਡਰੀ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ: (ਓ) ਉਚਿਤ ਟੀਚੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ
ਵਰਤੇ ਗਏ ਸਾਧਨਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਸੰਬੰਧ
ਇਹ, (ਅ) ਟੀਚੇ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਧਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜੋ ਘੱਟ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਵਾਲੇ ਹਨ
ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰ; () ਉਚਿਤ ਟੀਚੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ ਲਾਭ ਅਤੇ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਨੁਕਸਾਨ ਵਿਚਕਾਰ ਅਨੁਪਾਤੀ
ਸੰਤੁਲਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ (ਅਨੁਪਾਤ, ਸਖਤੀ ਜਾਂ ਅਨੁਪਾਤ ਪ੍ਰਭਾਵ).

ਡਿਕਸਨ, ਸੀ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਅਨੁਪਾਤ ਦੇ ਤਿੰਨ ਟੈਸਟ.
ਆਰ. ਵੀ. ਵਿੱਚ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਜੇ. ਓਕਸ 8 ਇਹ ਹਨ:

ਅਪਣਾਏ ਗਏ ਉਪਾਅ ਤਰਕਸੰਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।

ਸਾਧਨਾਂ ਨੂੰ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨੂੰ "ਜਿੰਨਾ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕੇ" ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਉਪਾਵਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਅਤੇ ਉਸ ਉਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਅਨੁਪਾਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਜਿਸ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ "ਕਾਫ਼ੀ ਮਹੱਤਵ".

---

[6] ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕੇਂਦਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ ਬਨਾਮ ਕੋਇੰਬਟੂਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕੇਂਦਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ' –
(2007) 4 ਐਸਸੀਸੀ 669
[7] ਅਹਾਰੋਂ ਬਰਾਕ, ਅਨੁਪਾਤ ਅਤੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਸੰਤੁਲਨ, 4 ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਨੈਤਿਕਤਾ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ, 1
[8] ਆਰ. ਵੀ. ਓਕਸ, (1986) 1 ਐਸਸੀਆਰ 103 (ਕੈਨ. ਐਸਸੀ)]

20. ਏ. ਕੇ. ਸੀਕਰੀ, ਮਾਡਰਨ ਡੈਂਟਲ ਕਾਲਜ ਐਂਡ ਰਿਸਰਚ ਸੈਂਟਰ ਵਿੱਚ ਜੇ. ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਨੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਅਨੁਪਾਤ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਧਾਰਾ ੧੯ ਵਿੱਚ ਹੀ ਸਥਾਪਤ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ "ਵਾਜਬ ਪਾਬੰਦੀਆਂ" ਸ਼ਬਦ ਧਾਰਾ 19 (1) ਵਿੱਚ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਆਜ਼ਾਦੀ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਯੰਤਰਣ ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਤੁਲਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਆਰਟੀਕਲ 19 (2) ਤੋਂ 19 (6) ਦੁਆਰਾ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ. ਇਹ ਅੱਗੇ ਆਧੁਨਿਕ ਵਿੱਚ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਡੈਂਟਲ ਕਾਲਜ ਅਤੇ ਰਿਸਰਚ ਸੈਂਟਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ

ਪ੍ਰਦੇਸ਼ (ਸੁਪਰਾ) ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਧੀਨ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਅਨੰਦ 'ਤੇ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਜਨਤਾ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਜਾਂ ਹੱਦੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ। ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਾਰਕਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਵੀ ਢੁਕਵਾਂ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ

ਐਮ.ਆਰ.ਐਫ. ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਵਾਜਬਤਾ

ਕੇਰਲ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਡਾ.[10]:

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸਿਧਾਂਤ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ:

ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਦੀ ਵਾਜਬਤਾ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਰਾਜ ਨੀਤੀ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਪਵੇਗਾ।

ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਜਾਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਤਾਂ ਜੋ ਆਮ ਜਨਤਾ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਤੋਂ ਪਰੇ ਜਾ ਸਕਣ।

(3) ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਦੀ ਵਾਜਬਤਾ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਕੋਈ ਅਮੂਰਤ ਜਾਂ ਆਮ ਪੈਟਰਨ ਜਾਂ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸਿਧਾਂਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਇਹ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਬਦਲਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ, ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ ਦੀਆਂ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ ਦਰਸ਼ਨ, ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀਆਂ ਅਤੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੀ ਵੱਖੋ ਵੱਖਰੇ ਹੋਣਗੇ।

(4) ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਸੰਤੁਲਨ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 19 ਦੀ ਧਾਰਾ (6) ਦੁਆਰਾ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਯੰਤਰਣ.

(5) ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਸਮਾਜਿਕ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਮਾਜਿਕ ਲੋੜਾਂ ਜੋ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦੀਆਂ ਹਨ, ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। (ਦੇਖੋ: ਰਾਜ ਯੂ.ਪੀ. ਬਨਾਮ ਕੌਸ਼ੈਲੀਆ [ਏਆਈਆਰ 1964 ਐਸਸੀ 416: (1964) 4 ਐਸਸੀਆਰ 1002]।

(6) ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਉਦੇਸ਼ ਵਿਚਕਾਰ ਸਿੱਧਾ ਅਤੇ ਨੇੜਲਾ ਗਠਜੋੜ ਜਾਂ ਵਾਜਬ ਸੰਬੰਧ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ. ਜੇ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਿੱਧਾ ਸਬੰਧ ਹੈ

---

[9] (2016) 7 ਐਸਸੀਸੀ 353

[10] (1998) 8 227

ਅਤੇ ਐਕਟ ਦਾ ਉਦੇਸ਼, ਫਿਰ ਇਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਧਾਰਨਾ
ਇਸ ਐਕਟ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕਤਾ ਸੁਭਾਵਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ। (ਦੇਖੋ: ਕਵਲੱਪਰਾ ਕੋਟਾਰਥਿਲ ਕੋਚੂਨੀ ਬਨਾਮ ਮਦਰਾਸ ਰਾਜ ਅਤੇ ਕੇਰਲ [ਏਆਈਆਰ 1960 ਐਸਸੀ 1080: (1960) 3 ਐਸਸੀਆਰ 887]; ਓ.ਕੇ. ਘੋਸ਼ ਬਨਾਮ ਈ.ਐਕਸ. ਜੋਸਫ [ਏਆਈਆਰ 1963 ਐਸਸੀ 812: 1963 ਸੁਪ (1) ਐਸਸੀਆਰ 789 : (1962) 2 ਐਲਐਲਜੇ 615] ।
ਓਮ ਕੁਮਾਰ ਐਂਡ ਓਆਰਐਸ ਵਿੱਚ ਜਸਟਿਸ ਐਮ ਜਗਨਨਾਥ ਰਾਓ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਉਚਿਤ ਹੈ।
v. ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਨੁਪਾਤ ਬਾਰੇ ਭਾਰਤ ਸੰਘ (ਸੁਪਰਾ) ਜੋ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:-

32. ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਧਾਰਾ 14 ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ
ਕੀ ਵਰਗੀਕਰਨ ਸਮਝਣਯੋਗ ਵਿਭਿੰਨਤਾ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸੀ ਅਤੇ ਕੀ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਵਾਜਬ ਸੰਬੰਧ ਸੀ
ਕਾਨੂੰਨ[ਸੋਧੋ] ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਜਦੋਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਇਸ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕੀ ਵਰਗੀਕਰਨ ਸਮਝਣਯੋਗ ਵਿਭਿੰਨਤਾ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸੀ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਮਤਭੇਦਾਂ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ
ਮਤਭੇਦਾਂ ਦੀ ਢੁਕਵੀਂਤਾ। ਇਹ ਫਿਰ ਸਿਧਾਂਤ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਅਨੁਪਾਤ[ਸੋਧੋ] ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਵੀ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਹੋਣ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਵਜੋਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ (ਦੇਖੋ ਏਅਰ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਨਰਗੇਸ਼ ਮੀਰਜ਼ਾ [(1981) 4 ਐਸਸੀਸੀ 335: 1981 ਐਸਸੀਸੀ (ਐਲ ਐਂਡ ਐਸ) 599] (ਐਸਸੀਸੀ ਪੰਨਾ 372-373 ਤੇ))।

ਨਿਯਮ ਅੰਡਰਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਅਤੇ ਦੋਵਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ
ਪੋਸਟ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਮੈਡੀਕਲ ਕੋਰਸ। ਘੱਟ ਹੋਣਹਾਰ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਕੋਟੇ ਵਿੱਚ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਥਾ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਢੁਕਵੇਂ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ।
ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਕੋਟੇ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਸੀਟਾਂ ਕਾਊਂਸਲਿੰਗ ਲਈ ਭੇਜੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਸਨ
ਰਾਜ ਕੋਟੇ ਲਈ। ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਕੁਝ ਬੇਈਮਾਨ ਤੱਤ ਸਨ
ਹੋਣਹਾਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਖਾਲੀ ਕਰਾਉਣਾ ਤਾਂ ਜੋ ਕਾਊਂਸਲਿੰਗ ਦੇ ਅਗਲੇ ਗੇੜਾਂ ਵਿੱਚ ਘੱਟ ਮੈਰਿਟ ਵਾਲੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਕਤ ਸੀਟਾਂ ਭਰੀਆਂ ਜਾ ਸਕਣ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਜਵਾਬੀ ਹਲਫਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਸਾਕੇਤ ਬਾਂਸਲ ਵੱਲੋਂ ਪੋਸਟ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਦਾਖਲਿਆਂ ਸਬੰਧੀ ਦਾਇਰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਘੱਟ
ਮੈਰੀਟੋਰੀਅਸ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਮੋਪ-ਅੱਪ ਰਾਊਂਡ ਵਿੱਚ ਸੀਟ ਭਰਨ ਅਤੇ ਪਿਛਲੇ ਗੇੜ ਵਿੱਚ ਸੀਟ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੇ ਸ਼ਾਮਲ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਬਿਹਤਰ ਵਿਸ਼ਾ ਮਿਲਿਆ। ਉਕਤ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਹੱਲ ਲੱਭਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ।

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਮੈਡੀਕਲ ਸੀਟ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਘੱਟ ਮੈਰੀਟੋਰੀਅਸ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦਾ ਪੱਖ ਲੈਣ ਲਈ ਸ਼ਾਮਲ ਨਾ ਹੋਣ ਦਾ ਖਤਰਨਾਕ ਅਭਿਆਸ।

ਨਿਯਮ 12 (8) (ਏ) ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਕੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਡੀਕਲ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਸਰਕਾਰ ਵਾਂਗ ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ
ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਘੱਟ ਮੈਰੀਟੋਰੀਅਸ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਕਾਲਜ / ਵਿਸ਼ੇ ਮਿਲ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ ਜਿਹੜੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਕਾਊਂਸਲਿੰਗ ਦੇ ਮੋਪ-ਅੱਪ ਰਾਊਂਡ ਵਿੱਚ ਸੀਟਾਂ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸ਼ਾਮਲ ਨਾ ਹੋਣ ਜਾਂ ਅਸਤੀਫੇ ਕਾਰਨ ਖਾਲੀ ਹੋਈਆਂ ਸੀਟਾਂ ਨੂੰ ਕਾਲਜ ਪੱਧਰੀ ਕਾਊਂਸਲਿੰਗ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਖਾਲੀ ਰਹਿਣਗੀਆਂ।

24. ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਨਿਯਮ 12 (8) (ਏ) ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਉਹ ਉਚਿਤ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਦਾਖਲਾ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਨਿਯਮ 12 (7) (ਸੀ) ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਾਖਲਾ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦੇ, ਉਹ 2 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਐਡਵਾਂਸ ਦਾਖਲਾ ਫੀਸ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ ਜੋ ਆਪਣੇ ਆਪ ਜ਼ਬਤ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਨਿਯਮ 12 (8) (ਬੀ) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਹ ਵਿਦਿਆਰਥੀ
ਜੋ ਮੋਪ-ਅੱਪ ਰਾਊਂਡ ਰਾਹੀਂ ਸੀਟ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ, ਉਹ ਕਰਨਗੇ
ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਦੇ ਅਗਲੇ ਗੇੜ ਲਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਹ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮੈਡੀਕਲ/ਡੈਂਟਲ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ। ਅਜਿਹੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਕਾਊਂਸਲਿੰਗ ਦੇ ਅਗਲੇ ਗੇੜ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਢੁਕਵੇਂ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਗਾਊਂ ਰਕਮ ਜ਼ਬਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ
ਦਾਖਲਾ ਫੀਸ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਅਯੋਗ ਬਣਾਉਣਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਭੂਮਿਕਾ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੇਰਾਫੇਰੀ ਨੂੰ ਸਾਰੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਭਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਾ ਦੇ ਕੇ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੀਟਾਂ ਨੂੰ ਭਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਦਾ ਜੋ ਉਪਾਅ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਮੋਪ-ਅੱਪ ਰਾਊਂਡ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਖਾਲੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ।
ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਪਾਬੰਦੀ।

25. ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਦਾਖਲਾ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਜੋ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 (1) (ਜੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੇ ਕਿੱਤੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ, ਨਿਯਮ 12 (8) (ਏ) ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੈਡੀਕਲ ਕੋਰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਭਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਹੈ। ਵਿਸ਼ੇ ਨੂੰ ਅਪਗ੍ਰੇਡ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਚੁਣਨਾ
ਅਧਿਐਨ ਕੇਵਲ ਪੋਸਟ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਮੈਡੀਕਲ ਕੋਰਸ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਹੈ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ
ਅੰਡਰਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਮੈਡੀਕਲ ਕੋਰਸ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਅਪਗ੍ਰੇਡੇਸ਼ਨ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਬਿਹਤਰ ਕਾਲਜ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੈ. ਸਾਰੀਆਂ ਮੈਡੀਕਲ ਸੀਟਾਂ ਨਾ ਭਰਨਾ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸੀਟਾਂ ਖਾਲੀ ਰੱਖਣ ਨਾਲ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਵਿੱਤੀ ਨੁਕਸਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਬਰਬਾਦੀ। ਆਮ ਜਨਤਾ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ

ਸੀਟਾਂ ਖਾਲੀ ਰੱਖੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਮੈਡੀਕਲ ਵਿੱਚ ਸੀਟਾਂ

ਕਾਲਜਾਂ ਦਾ ਨਾ ਭਰਨਾ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਦੇਖਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹਾਂ ਕਿ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਨੂੰ ਸਾਰੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਭਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਾ ਦੇਣ ਦੀ ਨੀਤੀ ਦਾ ਨਿਯਮ 12 (8) (ਏ) ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ।
ਸੀਟਾਂ ਦਾ ਵਰਗੀਕਰਨ
ਸ਼ਾਮਲ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਖਾਲੀ ਰਹਿਣਾ ਸਮਝਣਯੋਗ ਵਿਭਿੰਨਤਾ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਪਰ ਇਸ ਦਾ ਉਸ ਵਸਤੂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਤਰਕਸੰਗਤ ਸੰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ
ਨਿਯਮ 12 (8) (ਏ) ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ. ਅਨੁਪਾਤ ਦੀ ਪਰਖ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਈ ਗਈ ਪਾਬੰਦੀ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਹੈ. ਨਿਯਮ 12 (8) (ਏ) ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਅਤੇ 19 (1) (ਜੀ) ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।
26. ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ
ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਨਿਧੀ ਜੈਨ ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਬੇਦਾਅਵਾ: - ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ/ਨਿਆਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ/ ਨਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

